

JMG

Journalistprogrammet VT 2014
Kandidatuppsats 15 HP
Kurskod: JU1532

Grönare på andra sidan

**Mediebilden av cannabis i tre
skandinaviska länder**

Författare: Patrik Jäverbo & Jon Lindhe

Handledare: Ulrika Hedman

UNIVERSITY OF GOTHENBURG

Abstract

Authors: Patrik Jäverbo & Jon Lindhe

Title: Greener on the other side

Level: Bachelor of Journalism

Location: University of Gothenburg

Language: Swedish

In later years the strict laws and policies surrounding cannabis use have been questioned around the world by several influential leaders, among them US president Barack Obama and former UN secretary general Kofi Annan. It has been argued that the “War on Drugs” has done more harm than good and in some American states and a number of European countries the drug have been legalized or decriminalized. Everybody does not agree however, that legalization is the best course of action and in Sweden the emotions have sometimes run high in the discussions taking place in television shows and newspapers. The purpose of this study is to examine the image media portrays of cannabis; based on the theory that mass media is an important influence on the individual and the way in which he or she views the world. To put the result into a context the Swedish media image will be compared with the one in Denmark and Norway. The main goal is to investigate if there is any difference in the way cannabis is portrayed.

To accomplish this task we performed a quantitative content analysis and a framing analysis of 354 articles published online in 9 different newspapers, three for each country. The articles were published in March 2013 and March 2014 and the selection was made using the search engine *Mediearkivet*, and a search string composed of the three most common words for the drug: cannabis, hasch and marijuana.

We found that although the frequency of articles about cannabis and the position of cannabis in the news differed between the countries, the overall image were quite consistent. We found four general ways in which cannabis was framed: a crime frame, a danger frame, a legalization frame and a glorification frame. We also saw that cannabis users were described differently depending on their age and position in society and that cannabis was understood in one way in some articles and in a completely different way in other articles. We argue that this makes the overall image of cannabis in Scandinavian newspapers a fragmented one.

Keywords: Framing, Agenda setting, Cannabis, Media influence, Sweden, Norway, Denmark.

Innehåll

1. Inledning.....	4
1.1 Historisk bakgrund.....	5
1.2 Mediemarknaden i Skandinavien.....	6
1.3 Sammanfattning & hypotes	7
2. Syfte & frågeställning.....	7
3. Teoretisk bakgrund	8
3.1 Medieeffekter – Har massmedierna någon makt över publiken?	8
3.2 Dagordningsteorin.....	8
3.3 Nyhetsvärdering	9
3.4 Framing - Vad är det och varför är det relevant?	9
3.5 Framingeffekter ur flera perspektiv	10
3.6 Att definiera en frame.....	10
4. Tidigare forskning	12
4.1 Två relevanta studier angående mediebilden av droger.....	12
5. Metod & material	14
5.1 Val av metod.....	14
5.2 Analysenheter & urval.....	14
5.2.1 Val av tidningar	14
5.2.2 Val av period.....	15
5.2.3 Val av Land	15
5.2.4 Nyckelord i artiklar	15
5.3 Hur har vi gått till väga?	15
5.4 Problem.....	16
5.5 Kodbok & viktiga variabler.....	16
5.6 Kvantitativ reliabilitet.....	17
5.7 Kvantitativ Validitet.....	17
5.8 Kvalitativ reliabilitet	18
5.9 Kvalitativ validitet.....	19
6. Resultat & analys.....	20
6.1 Resultat kvantitativ innehållsanalys.....	20
6.1.1 Antal tidningar & typ av nyhet	20

6.1.2 Cannabis position i nyheten	23
6.1.3 Kön	24
6.1.4 Kön och aktör	25
6.1.5 Vem skriver om vem?	26
6.2 Resultat framinganalys.....	26
6.2.1 Brottssramen	26
6.2.2 Skadlighetsramen	28
6.2.3 Legaliseringsramen – en antiframe	29
6.2.4 Glorifieringsramen.....	30
7. Diskussion & slutsats.....	32
7.1 Konsekvenser av en fragmenterad mediebild.....	33
7.2 Förslag till vidare forskning.....	34
Referenser	35

1. Inledning

"As has been well documented, I smoked pot as a kid, and I view it as a bad habit and a vice, not very different from the cigarettes that I smoked as a young person up through a big chunk of my adult life" (The New Yorker 2014-01-27)

“Någonting som är väl uppmärksammat är hur jag rökte gräs som ung, jag ser det som en dålig vana och en last, inte helt olikt den ovana jag hade att röka cigaretter som ung och en bra bit in på mitt vuxenliv”

Detta uttalande av USAs president Barack Obama i samband med en intervju i tidningen *The New Yorker*, väckte stor uppmärksamhet runt om i världen. I ljuset av att de två amerikanska delstaterna Colorado och Washington var i stånd att legalisera försäljning och bruk av cannabis tolkades uttalandet på vissa håll som att presidenten var positiv till en legalisering. Om det skulle vara så är ledaren av den fria världen långt ifrån ensam med den åsikten. Redan 2011 gick flera kända personer, där i bland Kofi Annan tidigare generalsekreterare för FN, ut och förespråkade en legalisering eller en avkriminalisering av droger i allmänhet och cannabis i synnerhet (Dagens nyheter 2011-06-03). På en global och politisk nivå kan cannabisfrågan sägas vara verkligt aktuell.

Det som diskuteras i resten av världen stannar sällan där utan sprider sig så småningom även till vårt nordliga hörn av planeten, och på senare tid har cannabisfrågan debatterats flitigt i olika debattprogram och på ledarsidor i Sverige. Cannabis må vara ett hett ämne att diskutera och kanske en av de populäraste drogerna efter alkohol sett till antal brukare, men cannabisbruk är knappast så utbrett att gemene man har haft kontakt med drogen eller ens känner någon som har det. Man kan därför anta att allmänheten främst får sin information kring drogen från populärkultur och massmedia. Med utgångspunkten att massmedia påverkar individen skulle en studie av den bild massmedia ger av cannabis därför var intressant och förhoppningsvis ge en ökad förståelse av denna infekterade fråga.

En bild säger som bekant mer än tusen ord men en bild kan också vara svårtolkad i sig själv. För att sätta mediebilderna i en kontext ämnar vi därför jämföra den svenska mediebilderna av cannabis med den i Danmark och Norge. Dessa tre skandinaviska länder har mycket gemensam historia och liknande kultur men inställningen till cannabis har genom åren skilt sig åt.

1.1 Historisk bakgrund

Inledningen handlade om cannabisfrågan på det globala planet och dagens debatt i Sverige. I detta kapitel ämnar vi redogöra för en kort historisk bakgrund kring cannabis i Skandinavien.

Sverige

1980 blev ett år som delade folket och narkotikapolitiken, nu fick det vara nog, knarket skulle bort (Tham 2003 s.5). Man valde att angripa problemet från en annan vinkel än tidigare och fokus flyttades ifrån producent och distributör till brukare och missbrukare. Man höjde straffen för innehav från max två till max tre år och 1985 höjs straffet för ringa narkotikabrott till max sex månaders fängelse. Och detta fick snabbt effekt, antalet dömda till fängelse för narkotikabrott ökade med över tusen personer mellan 1980-1985 vilket nästan var en fördubbling (Tham 2003 s.7). Denna övergång har lett till att förhållningssättet till narkotika i Sverige idag är väldigt restriktiv och en svår fråga att diskutera utan att man stämplas som drogliberal (Johnson 2011 s.77). Det finns idag en del politiker som förespråkar en mindre restriktiv narkotikapolitik, men de är få och i minoritet och de går oftast emot partiets riktlinjer i frågan angående narkotikan. Detta har byggt upp ett stigma som gör det svårt att argumentera för en mindre restriktiv politik. Centerpartiets ungdomsförbund är en av de få politiska grupper som öppet för en diskussion för en legalisering av cannabis och en mindre restriktiv narkotikapolitik, 2013 röstade man igenom en motion där man förespråkar en legalisering och en reglerad handel med narkotika likt den man har på alkohol (Aftonbladet 2013).

Norge

I Norge började den restriktiva narkotikapolitiken med Karl Evang som arbetade som hälsominister fram till 1972, han hade en vision om Norge som "det narkotikafria samfunn". Man arbetade likt Sverige efter principen att kontrollera och få bort spridningen av narkotika bland unga (Syse 2011 s.410). 1997 startade en hetsig debatt om huruvida man hade misslyckats med den restriktiva politiken, men man valde att fortsätta i samma spår med en restriktiv politik, men öppnade upp för en diskussion kring om det var den bästa vägen att fortsätta gå. I Norge hade man i mitten och slutet av 1990-talet stora problem med heroin, antalet missbrukare ökade kraftigt och dödsfallen var många. Polis och politiker hade länge motsatt sig tankar om exempelvis ett metadonprogram likt det som fanns i Danmark. Tidningarna fylldes av rubriker som "Heidi är död" (Aftonposten 1994-11-09) och "Sista ropet på hjälp" (Vg 1994-05-19). 1994 startades MiO, metadonprojektet i Oslo, som ett treårigt försöksprogram för 50 av Oslos värst drabbade heroinmissbrukare, idag är projektet rikstäckande (Ødegård 2011 s.13).

Norge har således gått igenom stora reformer vad det gäller narkotikapolitik tidigare och idag förs det en debatt om legalisering av cannabis är rätt väg för Norge att gå. I en debattartikel på nrk.no av professor Willy Pedersen (2014) diskuterar han om norsk narkotikapolitikens framtid där han tror att en avkriminalisering av narkotika och då i första hand cannabis kommer ske inom relativt snar framtid.

Danmark

I Danmark ser det historiskt aningen annorlunda ut. Cannabis började sprida sig i det danska samhället under 1960-talet och var då framförallt populärt bland ungdomar. I och med att drogen blev mer och mer vanlig dök en konflikt upp, hur ska man göra för att minska bruket av narkotika utan att samtidigt kriminalisera en stor grupp välfungerande ungdomar? Här fann man en mellanväg, straffen för tyngre droger blev höga men straffen för ringa narkotikabrott skulle fortsatt vara låga. Man valde även senare att avkriminalisera flertalet droger men det var fortfarande hårda straff mot produktion och distribution av narkotika (Santos 2013 s.24).

Så här såg det i Danmark fram till 2004 då man ändrade sin policy, under 1990-talet hade antalet personer som brukade droger ökat och ett antal uppmärksammade dödsfall fick stort medieutrymme. Detta tillsammans med att en ny regering trädde i kraft gjorde att man bestämde sig för att se över sin liberala narkotikapolitik. Man började med att kriminalisera narkotika igen på samma sätt som Sverige hade gjort under 1970-talet, man ville skicka en tydlig signal att det nu inte var tillåtet med narkotika i Danmark längre (Santos 2013 s.25).

2014 lyfte Köpenhamns borgmästare återigen frågan om en legalisering av Cannabis i Köpenhamn, detta skulle vara en modell lik den i Holland med kontrollerade så kallade ”coffee shops” (Politiken.dk 2014). Men förslaget röstades ner, debatten angående dansk narkotikapolitik går dock återigen varm.

1.2 Mediemarknaden i Skandinavien

Det har länge varit ett fåtal aktörer som kontrollerar stora delar av tidningsmarknaden i Skandinavien, vare sig det handlar om politiska partier, familjer eller koncerner. Idag kan vi se en förändring i hur ägarförhållandena ser ut, aktörerna är fortsatt få men är idag drivna av vinstintresse i större utsträckning än politiska intressen. De politiska partierna och familjerna har bytts mot stora internationella mediehus som äger tidningar över landsgränserna. Norska Schibsted äger exempelvis både Svenska Aftonbladet, Norska Aftonposten och VG. Sett till ägarförhållanden i Skandinavien är det ett fåtal stora aktörer som dominerar markanden.

1.3 Sammanfattning & hypotes

Narkotikapolitiken i de tre nordiska länderna har genom åren skiljt sig en del, då framförallt i Danmark som har haft en mer liberal syn på bruk av narkotika. Norge och Sverige har historiskt gått hand i hand när det gäller den mer restriktiva synen på cannabisbruk, men man kan idag se att de tre länderna har mycket lik lagstiftning och policy kring cannabis.

Även om länderna idag har en liknande lagstiftning och mediemarknaden domineras av ett fåtal stora aktörer, tror vi att det kommer att finnas vissa skillnader i hur man rapporterar om cannabis. Detta grundar vi främst på det att länderna historiskt sett har haft olika politik angående drogen och det troligtvis satt spår i kulturen och dagens debattklimat. Oavsett om vår hypotes visar sig vara riktig eller inte så tror vi att resultatet kan bli intresseväckande och säga något om massmedias inverkan på enskilda individer och samhällsdiskussionen i stort.

2. Syfte & frågeställning

Syftet med denna studie är att undersöka mediebilderna av drogen cannabis i Sverige, Danmark och Norge. Vi hoppas kunna bidra till en ökad förståelse för cannabisfrågan och framför allt medias inverkan på denna, men vi ämnar även föra en diskussion kring massmedias påverkan på individen. Genom att jämföra tre olika länder vill vi visa på skillnader och likheter mellan länderna och diskutera vilka orsaker som kan ligga bakom dessa. Studiens övergripande frågeställning är:

- Hur gestaltas cannabis i de respektive länderna?
- Skiljer sig mediebilderna åt mellan länderna och i så fall på vilket sätt?

3. Teoretisk bakgrund

Vi har för avsikt att i detta kapitel redogöra för och förklara de teorier som ligger till grund för vår undersökning. Studien utgår främst från olika medieeffektsteorier där framing- eller gestaltningsteorin är den teori som kommer beskrivas i mest detalj. Vi ämnar även använda oss av nyhetsvärderingsteori i vår analys och diskussion och redogör därför även för denna.

3.1 Medieeffekter – Har massmedierna någon makt över publiken?

För att vår studie skall ha någon relevans över huvud taget bör vi fastställa om den bild media förmedlar på något sätt påverkar medborgarna. Har massmedia någon makt? Det enkla svaret är ja, Adam Shehata har formulerat det mer elegant.

”Idag vet vi att massmedierna varken är allsmäktiga eller maktlösa. Medieeffekter uppstår alltid i ett samspel mellan samhällsfaktorer, medieinnehåll, samt personliga erfarenheter och egenskaper hos medborgarna” (2012 s.318).

Inom forskningen finns idag tre framträdande medieeffektsteorier, dagordningsteorin, primingteorin och framingteorin. Dessa behandlar framförallt massmedias effekt på individnivå, men det finns även andra aspekter av medias makt. Exempelvis frågor som vem bestämmer över medierna och deras innehåll? (Strömbäck 2009 s.83). Då syftet med denna studie enbart är att undersöka mediebilderna lämnar vi den frågan tillsvidare och fördjupar oss i främst två, för oss relevanta medieeffekter, dagordningsteorin och framingteorin.

3.2 Dagordningsteorin

Dagordningsteori grundar sig i tanken att det som medierna rapporterar om också blir det publiken talar om, och inte tvärt om som mycket tidigare forskning lutade sig emot (Shehata 2012 s.319). Vilket skulle leda till att debatten angående cannabis inte grundar sig i människors åsikt om cannabis, utan medias rapportering om cannabis.

Om man går till dagordningsteorins andra nivå (Shehata, 2012 s.324). Handlar det inte bara om frekvens och att medierna rapporterar om någonting utan även hur man rapporterar om det. Här har mycket forskning gjorts när det gäller exempelvis presidentkandidater och hur befolkningen uppfattar dessa utifrån hur de porträtterats i media (Shehata 2012 s.323). Enligt den här teorin är det snarare hur media rapporterar om en händelse eller ett problem som påverkar vad människor tycker om det. Om cannabis skrivs om som någonting farligt och olagligt kommer vi se det som någonting farligt och olagligt men om det istället rapporteras som någonting vanligt och ofarligt är det så vi kommer se det (Strömbäck 2009 s.113).

3.3 Nyhetsvärdering

Ursprungligen kommer tankarna om nyhetsvärdering från slutet av 1940-talet och början av 1950-talet, man började då forska på vilket material som fick utrymme i tidningar och vad som gallrades bort av redaktören. Det här blev uppkomsten till *Gatekeeping*. Detta fick effekten att mer fokus lades på den enskilda individen och hans sociala bakgrund samt journalistiska roll (Ghersetti 2012 s.218).

Detta har i förlängningen lett till diskussioner angående journalisternas homogenitet och att vissa grupper, exempelvis etniska, inte representeras eller att många journalister kommer ifrån hem med en medelklassbakgrund. Man har även diskuterat problem med rådande professionalisering av journalistiken och hur även det kan leda till en journalistik som blir mer likriktad då alla stöps i samma form (Ghersetti 2012 s.219). Farorna med det här är att det finns en risk att vissa grupper faller utanför de mediala ramarna och att den verklighet medierna rapporterar om inte är den verkligheten som existerar, utan enbart en bild av verkligheten. Detta blir särskilt intressant när man kopplar det till dagordningsteori och hur media styr vilka ämnen vi tänker och tycker till om.

Idag ser man nyhetsvärdering som någonting som den enskilde journalisten har möjlighet att påverka, men man är även medveten om att journalisten är en del av ett större maskineri av förhållningsregler och tankar angående vad som är en nyhet och vad som inte är intressant nog och därför väljs bort (Ghersetti 2012 s.220).

I nyhetsvärderingen finns det en del återkommande ämnen som gör att nyheter blir nyheter, (Ghersetti 2012 s.212) aspekter av en historia som gör den relevant att rapportera om, exempel på det här är elitcentrering och sensation.

3.4 Framing - Vad är det och varför är det relevant?

Framingteorin, eller gestaltningsteorin som den har kallats på svenska av Jesper Strömbäck (2009), handlar kortfattat om hur en händelse eller ett problem framställs eller förstås. Framingteorins ursprungliga skapare är sociologen Erving Goffman som menade att framing handlar om individens meningsskapande av sina erfarenheter (Strömbäck 2009, 119). Framingteori var alltså från början en del av sociologin men är idag en vedertagen del av både stats- och kommunikationsvetenskapen. Adam Shehata har gjort en jämförelse av de tre medieeffektsteorierna (2012 s.333 - 336). Han citerar tidigare forskning av Shanto Iyengar, Chong, Druckman, Scheufele och Tweksbury som behandlar de mekanismer som ligger till grund för dagordnings-, priming- och framingteorin. Dessa mekanismer är tillgänglighetsmekanismen och relevansmekanismen. Medan den första handlar om vilken information som ligger publiken närmast till hands, handlar den andra om hur sammankoppling av olika sakfrågor ger dessa en ökad relevans hos publiken

(Shehata 2012 s.336). Det som skiljer framingteorin från de andra två teorierna är att framing framförallt bygger på relevansmekanismen. Framing kan alltså förstås som ett sätt för massmedia att skapa mening och ett ramverk för hur individen förstår en nyhet, men också som en teori för att förklara individens meningskapande av information.

3.5 Framingeffekter ur flera perspektiv

Det betyder att framingeffekter kan förstås ur två olika perspektiv. Dels avsändarperspektiv, hur politiker och andra avsändare gestaltar sina budskap och dels mottagarperspektiv, som handlar om hur individen ordnar den information hen mottar i sina egna frames eller kognitiva scheman. De två perspektiven kallas kommunikationsgestaltning och individgestaltning (Shehata 2012 s.328). Även inom kommunikationsgestaltning har det gjorts en uppdelning mellan två typer av framingeffekter: ekvivalensgestaltning och sakgestaltning (Shehatats översättning). Enligt James Druckman handlar ekvivalensgestaltning om hur användandet av olika, men likvärdiga ord påverkar mottagaren. Medan sakgestaltning handlar om hur användandet av information från olika källor eller olika problemformuleringar, framförallt inom politiken, påverkar mottagaren (Druckman 2001 s.228-231). Ytterligare ett sätt att dela in framingeffekter myntades av Shanto Iyengar, som i boken *Is anyone responsible*, skiljer på episodisk och tematisk gestaltning. Iyengar undersöker i boken hur olika politiska frågor gestaltas i nyhetsprogram på TV och menar att alla sakfrågor kan gestaltas antingen episodiskt eller tematiskt. Vid episodisk gestaltning dominerar individperspektivet medan samhällsperspektivet är signifikativt för den tematiska gestaltningen. Enligt Iyengar påverkar valet av gestaltning vem mottagaren håller ansvarig för det beskrivna problemet, och vid episodisk gestaltning tenderar mottagaren att hålla individen ansvarig medan samhället eller stukturer upplevs ligga bakom det beskrivna problemet vid tematisk gestaltning (Iyengar 1991).

3.6 Att definiera en frame

Sedan 80-talet har allt fler forskare börjat använda sig av framingteorin, något som följts av en ökad teoretisk diskussion kring teorin bland dessa forskare och ett flertal definitioner av framing har lagts fram. Diskussionerna har bland annat handlat om behovet av en gemensam definition av vad en framinganalys är och hur man bör gå till väga för att undvika att forskningsfältet blir fragmenterat. Förespråkare för denna ståndpunkt är bland annat Robert M. Entman och Dietram A. Scheufele. Dessa forskare har dock fått kritik av Paul D'angelo, som menar att framing snarare har gynnats av att vara en multiparadigmatisk teori (2002).

För att undvika förvirring och spara tid har vi valt att utgå från en ofta citerad och relativt vedertagen definition av framing, myntad av Robert M. Entman:

”To frame is to select some aspects of a perceived reality and make them more salient in a communicating text, in such a way as to promote a particular problem definition, casual interpretation, moral evaluation, and/or treatment recommendation for the item described. “(1993).

Framing betyder alltså enligt Entman att en viss aspekt av den upplevda verkligheten lyfts upp i en text på ett sätt som förespråkar en viss typ av problemformulering och lösning. Entman använder vad han kallar *The cold war frame* som exempel på hur en frame kan fungera. Han menar att amerikansk utrikes-nyhetsrapportering fram till kalla krigets slut dominerades av *The cold war frame*. Inbördeskrig i andra länder beskrevs som problem, kommunisterna var orsaken, deras krigshets var moraliskt fel och lösningen var amerikansk intervention (Entman 1993 s. 52). En ideal-frame bör alltså enligt Entman innehålla en problemformulering, vad som är orsaken, moralisk bedömning och förslag på lösning av problemet.

Ett exempel som ligger lite närmare i tiden är Adam Shehata och David Nicolas Hopmanns definition av *The climate change frame* den globala uppvärmningen är ett stort socialt problem, människors utsläpp av koldioxid och växthusgaser är orsaken till problemet och lösningen är att minska utsläppen (Shehata & Hopmann 2012). Enligt författarna är detta den dominerande ramen i västerländska medier men de skriver dock att det finns flera kritiska frames eller antiframes (counter frames) som forskarna Aaron McCright och Riley Dunlap har påvisat i en undersökning om den amerikanska konservativa högerens ”counter-claims”, här fritt översatta till svenska. En *forskningen är delad-frame*, som accepterar problemet men menar att ytterligare forskning behövs för att förstå orsakerna bakom och konsekvenserna av den globala uppvärmningen. En *ekonomiska-konsekvenserframe*, som kortfattat går ut på att minskning av utsläppen ergo hårdare regler för företag, skadar den ekonomiska tillväxten. Samt en tredje antiframe; en nytta eller fördelframe (benefit), som kortfattat går ut på att en ökad temperatur kommer vara bra för bland annat jordbruket (Shehata & Hopman. 2012. 179-180). Detta exempel visar på hur framingteorin med fördel kan användas för att, på ett relativt enkelt sett, kunna undersöka något så komplicerat som mediebilderna av den globala uppvärmningen.

Det är dock inte alltid fråga om en dominerande frame och flera kritiska. En framinganalys kan ha flera dominerande frames eller nyckelframes, eftersom en händelse eller ett problem kan tolkas på flera sätt i massmedia. Liksom Shehata och Hopmann ämnar vi i denna uppsats ta hjälp av tidigare forskning för att fastställa vilka frames som skall ligga till grunden för vår undersökning.

4. Tidigare forskning

Föregående kapitel var en presentation av de teorier som ligger till grund för denna studie och vi har tidigare gett en historisk bakgrund kring cannabis i Skandinavien. Därför redogör vi i detta kapitel mer specifikt för tidigare forskning kring mediebildens av olagliga droger i allmänhet och cannabis i synnerhet.

4.1 Två relevanta studier angående mediebildens av droger

Forskningsfältet kring mediebildens av missbruk och droger är relativt stort, framförallt internationellt men även i de skandinaviska länderna. När det gäller forskning kring mediebildens av just cannabis är det dock mer sparsmakat, framförallt i Skandinavien. Vi har därför vänt blicken från våra hemtrakter och sökt efter internationell forskning som är relevant för vårt syfte. En artikel författad av flera kanadensiska forskare med titeln *Privileged normalization of marijuana use – an analysis of Canadian newspaper reporting 1997-2007*, har ett syfte och en frågeställning som liknar vår egen. Trots de geografiska och kulturella skillnaderna i undersökningsområde så anser vi därför att den är relevant för vår studie.

Författarna av artikeln har undersökt ett stort antal artiklar (1999 st), publicerade under tio års tid och gjort en analys baserad på Paul Mannings teori om symbolisk gestaltning av droganvändning i media (se nedan). Författarna menar på att kändisars cannabisbruk blir näst intill glorifierat jämfört med ”vanliga människor”, men även att det råder en stor skillnad mellan hur vita och svarta respektive kvinnliga och manliga kändisar beskrivs. När en vit äldre manlig kändis röker cannabis förstås det som något häftigt och liberalt, medan en ung svart okänd mans cannabisbruk inte beskrivs på samma sätt. Författarna menar också kvinnors cannabisbruk är mindre frekvent förekommande i media och blir mer problematiserat när det väl tillåts ta plats (Haines-Saah et al. 2014).

Författarna menar att cannabisbruk förstås på fyra olika sätt. Elitpersoners cannabisbruk blev normaliserat, kvinnors cannabisbruk beskrevs annorlunda, vissa grupper (framförallt underklassens) cannabisbruk blev mer problematiserat och cannabis fick stå för positiva ideal som liberalism när det beskrevs i en kanadensisk identitetskontext. Man kan alltså tala om fyra övergripande frames.

Haines-Saah och de andra författarna av ovan nämnda artikel bygger mycket av sin undersökning på Paul Mannings idéer om symbolisk gestaltning av droger i populärkultur. Manning menar att i både den politiska diskursen och i nyhetsdiskursen i USA och Storbritannien har olika droger länge blivit förknippade med olika grupper av människor,

platser och sätt att bruka drogen. Det har skapats symboliska ramverk (frames) som i sin tur leder till att olika drogers upplevda risk för såväl samhälle som individ förstås genom dessa ramverk (Manning 2007 s.151).

Paul Manning har även undersökt hur ecstasymissbruk och limsniffning gestaltas i brittiska medier och menar på att det finns stora skillnader. Ecstasy får mycket större utrymme och blir inte betraktat som en lika "smutsig" drog, trots att den beskrivs som lika farlig som lim. Manning menar att droger gestaltas olika beroende på vad de förknippas med och att teman som kön, marginalisering, klass och hudfärg spelar stor roll för hur droger gestaltas i massmedia (2007 s.163).

5. Metod & material

I detta kapitel ämnar vi förklara vårt metodval och hur vi har gått tillväga i vår forskningsprocess.

5.1 Val av metod

Vi har valt att använda oss av både kvalitativ framinganalys och kvantitativ innehållsanalys när vi analyserar vårt material. Det har vi gjort för att på bästa möjliga sätt kunna svara på våra forskningsfrågor.

Vår kvantitativa analys består av ett kodschema (se bilaga) där vi har fokuserat på att få ut fysiska data för att kunna underbygga bra argument till vår kvalitativa del, (Essaiasson, Gilljam, Oscarsson, Wängnerud 2012 s.197) vi har utgått från faktorer som exempelvis kön, aktör, om cannabis är centralt i artikeln och vilken typ av nyhet det är. De variabler vi har valt ut grundar sig i inläsning på ämnet samt *The privileged normalization of marijuana use – an analysis of Canadian newspaper reporting, 1997-2007* (2014).

Den kvalitativa delen av vår studie utgörs av en framinganalys. Vår ambition är att kombinera en relativt simpel kvantitativ innehållsanalys med en djupare framinganalys och på så sätt förstå mediebilderna av cannabis så bra som möjligt. Den kvantitativa delen av undersökningen lutar sig mestadels mot dagordningsteorin och kan sägas svara på *vad* media skriver, medan vi genom framinganalysen förhoppningsvis kan svara på *hur* media skriver om cannabis.

5.2 Analysenheter & urval

För att få en så god överblick av det skandinaviska mediefältet som möjligt har vi valt ut ett antal stora tidningar för vår forskning, men även på grund av att tidningar är ett bra sätt att mäta frekvens på. Efter att vi ställt upp ramarna för vår undersökning tog vi fram vårt material, 354 artiklar som i någon mån handlade om cannabis.

5.2.1 Val av tidningar

Vi har valt att analysera nio olika tidningar, tre i varje land vi undersökte. Det gjorde vi för att få en så bred spridning som möjligt av vårt material. Vi har arbetat med ambitionen att få in en rikstäckande gratistidning, en rikstäckande morgontidning och en rikstäckande kvällstidning. Vi har gjort ett effektorienterat urval av våra tidningar för analysen. Det innebär att man gör ett urval baserat på hur stor spridning ens medier har och man har valt att försöka täcka in ett så stort fält som möjligt för att se till att spridningen är god (Nilsson 2010 s. 129).

5.2.2 Val av period

Vi har valt att analysera mars månad två olika år för att minimera risken att det material vi undersökt skulle påverkas för mycket av en stor enskild händelse, vilket hade kunnat leda till att vårt resultat blev missvisande. Vi valde därför att analysera mars månad över två olika år, 2013 och 2014. Anledningen till att vi valt att analysera mars månad är att frågan om cannabis är väldigt aktuell och vår ambition har varit att vara så aktuella som möjligt. Sen är det här en intressant period att undersöka just på grund av de debatter angående legalisering som förs i flera länder världen över. Nyligen legaliserade de Amerikanska staterna Colorado och Washington cannabis och en avkriminalisering har skett i flera länder i Europa, bland annat Portugal, Estland och Tjeckien. Därför ansåg vi att den här perioden var viktig att undersöka.

5.2.3 Val av Land

Här har vi valt att analysera Sverige och dess närmsta skandinaviska grannländer, Norge och Danmark. Detta beror delvis på det liknande mediala klimat som finns i länderna och deras gemensamma historia och kultur. Men det finns även praktiska orsaker till att dessa länder ingår i vår uppsats. Dels så har vi via mediearkivet tillgång till alla tidningar i länderna och dels så förstår vi språken väl. Ett alternativ hade varit att ha med Finland i vår analys, men här finns det språkliga förhinder som gör det omöjligt för oss att göra en bra analys av det finska materialet.

5.2.4 Nyckelord i artiklar

När vi har valt våra artiklar har vi utgått från ett visst antal nyckelord med målsättningen att få ett för vår frågeställning så relevant material som möjligt. Dessa nyckelord har varit "hasch" "marijuana" och "cannabis". Vi har använt samma ord i alla sökningar, men översatt dessa till norska och danska när vi gjort sökningar i norska och danska tidningar. Valet av just dessa ord motiveras med att vi, efter en kort inläsning upplevde dem som de mest frekvent använda orden i nyhetsrapporteringen.

5.3 Hur har vi gått till väga?

Vi har valt att använda oss utav sökdatabasen mediearkivet för insamling av data, och där utgått från tidigare nämnda nyckelord Efter genomförda sökningar i allt material under hela perioden fick vi fram totalt 354 artiklar som innehöll något av våra nyckelord. Vi är medvetna om att mediearkivet inte är perfekt i sin insamling av artiklar och att visst frilansmaterial eller andra artiklar kan falla bort ur sökningen (Nilsson 2010 s.132). Detta skulle kunna förklara varför exempelvis Dagens Nyheter har så få artiklar om cannabis. Det här är någonting som kan skada vår interna validitet. Vi återvänder till detta problem nedan i validitetsdiskussionen. Därefter kodades alla artiklar enligt vårt kodschema, vi

kodade parallellt en halva av materialet var men började med att göra en omfattande testkodning (se nedan i validitetsdiskussion).

Efter det gick vi vidare med den kvalitativa framinganalysen. För att välja ut de övergripande frames som är grunden för denna metod började vi först med att välja ut ett antal teman att analysera efter. Vi baserade valet av dessa teman dels på de preliminära resultat vi sett av vår kvantitativa innehållsanalys, men vi hämtade även inspiration från artikeln *The privileged normalization of marijuana use* (Haines-Saah et al. 2012). De teman vi valde var: brott, skadligt, kändisskap eller elitperson, individ eller samhälle, ålder, genus, legalisering och politik. När vi hade fastställt våra teman gick vi återigen tillbaka till vårt material, analyserade det utifrån dessa teman och formulerade fyra övergripande frames som beskriver mediebilderna av cannabis. För att kunna redogöra för vårt resultat på ett effektivt och förståeligt sätt valde vi sedan ut artiklar ur vårt totala material som är typiska exempel på dessa frames.

5.4 Problem

Det har tyvärr dykt upp en del problem längst vägen, ett problem har till exempel varit de begränsningar som mediearkivet har satt upp. Vår första tanke var att utgå från tryckt material i vår undersökning, detta insåg vi snart var omöjligt då mediearkivet inte hade tryckt material på danska, utan enbart webbmaterial, således valde vi att använda oss utav webbmaterial till alla olika länder. Här har vi dock märkt av fler begränsningar, exempelvis tas vissa kortare artiklar bort efter en tid, någonting som har påverkat antalet artiklar och då framförallt 2013. Detta ser vi dock inte som något större problem då vi anser att vårt underlag är brett nog för att kunna dra de slutsatser vi vill dra om mediebilderna. Ett annat problem var att det inte gick att få tag i en rikstäckande gratistidning i Norge, ett land där geografiska distributionsproblem har gjort det omöjligt att ha en rikstäckande gratistidning. Därför valde vi att ta med den norska tidningen Dagbladet istället, Dagbladet är Norges fjärde största rikstäckande tidning, efter Aftonposten, VG och Dagens näringsliv. Dagens näringsliv har dock ett fokus på näringsliv och affärer, därför är den ett sämre alternativ som ersättare för en gratistidning än Dagbladet, då Dagbladet har en bredare målgrupp likt en gratistidning.

5.5 Kodbok & viktiga variabler

I vår kodbok har vi valt att ta upp ett flertal olika faktorer för att kunna mäta det vi vill ha reda på. Till grund för valet av dessa variabler låg en första inläsning kring ämnet och en diskussion inom gruppen. Det slutade med att vi tog fram en väldigt enkelt kodbok för att kunna lägga mer tid på den kvalitativa undersökningen som hela tiden har varit vårt

huvudfokus. Det slutade med att vår kodbok tillslut innehöll tio stycken olika variabler, här nedan kommer några av de viktigaste för vårt resultat presenteras.

Typ av nyhet: här har vi analyserat vilken typ av nyhet som cannabis nämns i, här fanns alternativen blåljusnyhet, kultur/nöje, sport, vetenskap, politik, samhälle och ekonomi. Detta är framförallt för att man ska kunna se hur det skiljer sig mellan varje land, om vissa nyheter är mer vanligt förekommande i vissa länder än i andra.

Position i nyheten: om cannabis har en central position i nyheten eller om den hamnar i periferin. Detta för att mäta hur ofta cannabis är huvudfaktor i en artikel eller om drogen bara nämns i exempelvis en faktaruta eller liknande.

Kön aktör: Den här variabeln är viktig för att kunna se vem eller vilka som får utrymme i en nyhet som handlar om cannabis. Här har vi kodat efter "män", "kvinnor", "blandat män och kvinnor" samt "ingen huvudaktör" i de fall då det inte förekommet något kön alls.

5.6 Kvantitativ reliabilitet

Vi påbörjade hela processen med den kvantitativa innehållsanalysen med att testkoda en tidning på varje språk och kom fram till att vi i princip kodade likadant. På 98 kodade artiklar skilde sig svaren endast två gånger, dessa två fall diskuterade vi gemensamt och kom överens om ett rimligt svar. Vi har även valt att sedan koda allt material gemensamt för att se till att möjligheten för diskussion i fall där vi tyckte det var oklart skulle finnas, detta skedde ett antal gånger under kodningen, framförallt i de norska och danska artiklarna. Ibland dök det upp ord som vi inte kände igen, men det var inte värre än att vi kunde slå upp dem och sen sett i sin kontext förstå vad det handlade om. I efterhand när vi slog in materialet kunde vi se att kodare ett och kodare två hade tänkt väldigt likt och således finns det ingen anledning att tro att vår reliabilitet i den kvantitativa undersökningen skulle vara någonting annat än god (Nilsson 2010 s.126).

5.7 Kvantitativ Validitet

Om man ser till den externa validiteten så anser vi att den är god. Vi har utgått från tre stora tidningar i varje land och kodat efter de vanligaste namnen på cannabis för att inga artiklar ska hamna utanför vår undersökning. Därför ser vi inte att det skulle finnas någon anledning att tro att man inte skulle kunna generalisera utifrån vårt material.

Man ska dock komma ihåg att det är i princip en fallstudie vi har utfört och här kan man argumentera för att vi på grund av det enbart skulle kunna uttala oss om just de tidningar vi har undersökt och att vår generaliserbarhet på grund av det skulle vara begränsad. Men, vi vill hävda att med sin spridning och storlek så kan tidningarna ses som representativa för mediebilderna i sina länder. Vi vill även hävda att det inte finns någon anledning att misstänka motsatsen. Angående vår interna validitet så är den över lag god, dock som

tidigare nämnts (5.3) så finns det begränsningar med att använda mediearkivet, vissa artiklar kan falla bort och av upphovsrättskäl finns inte andra med. Vi kan inte garantera att alla artiklar har kommit med i vår undersökning. Vilket är olyckligt och vårt största interna validitetsproblem. Det man dock kan se är att vi har fått med ett flertal tidningar från varje land vilket är det viktiga för att kunna se till landet som helhet, vi har inget intresse av att se hur det ser ut i en enskild tidning utan vill kunna dra slutsatser från mediebilderna i landet som helhet för att kunna jämföra med de andra länderna. Därför anser vi inte att det i förlängningen är ett stort problem att någon artikel kan ha fallit bort då vårt underlag fortfarande är såpass stort. Här nedan kan vi se en tabell för hur spridningen av artiklar i varje tidning har sett ut.

Tidningar	Antal	Procent
Aftonbladet	23	6
DN	15	4
Metro	11	3
Jyllandsposten	70	20
Berlingske Tidende	46	13
Metroxpress	45	13
Aftonposten	18	5
VG-nett	66	19
Dagbladet	60	17
Total	354	100

Fig 5.1 Antal tidningar & fördelning i vår undersökning

Här ser man att vissa tidningar har färre artiklar om just cannabis än andra, exempelvis Aftonposten, men man kan även se att även om antalet artiklar är lågt så är det ändå en nyhet om cannabis i princip var tredje dag, så vi anser oss ha ett tillräckligt stort utbud av artiklar som grund för vår analys.

5.8 Kvalitativ reliabilitet

Det största hotet mot reliabiliteten i den kvalitativa delen av vår studie är samma problem som är närvarande vid alla kvalitativa studier. Eftersom metoden bygger på kodarens

tolkning av materialet så kommer dennes individuella upplevelser och erfarenheter påverka detta resultat. För att undvika att kodarens individuella tolkning får för stort inflytande över processens så har vi vidtagit vissa mått och steg. För det första så bygger vår undersökning och de tolkningsramar vi har använt oss av på tidigare forskning. För det andra så har vi diskuterat våra tolkningar med varandra under hela processen och på så sätt försökt undvika att en ensam kodares tolkning får företräde.

5.9 Kvalitativ validitet

Den interna validiteten vilar till viss del på ovan nämnda reliabilitet och korrekta tolkningar, men även på god begreppsvaliditet. Valet av teorier känns överlag relevant för vårt syfte men man skulle kunna diskutera vissa av dem. Vårt val av Entmans definition av framinganalys (se teoridel 3.4) exempelvis. Det finns fler definitioner av framing och det råder långt ifrån konsensus om vilken som skulle var bäst, men den definition vi har valt passar vårt syfte.

Vårt tillvägagångssätt vid genomförandet av framinganalysen innefattade mycket bollande och diskussion kring tolkningar av artiklar. Dessa diskussioner inom gruppen är dock svåra att redogöra för i efterhand. Om vi fört anteckningar över dessa diskussioner kunde vi bifogat dessa i form av bilagor och det hade ökat genomskinligheten i vår process. Det är lätt att vara efterklok.

Vi hävdar att reliabiliteten och den interna validiteten för framinganalysen, trots vissa problem är relativt hög. Vi menar därför att våra resultat är representativa för de material vi har studerat. När det gäller den externa validiteten har vi ett problem med generaliserbarheten av våra resultat. Eftersom vi i princip har gjort en fallstudie av enbart tre tidningar i varje land skulle man kunna hävda att vi egentligen inte kan dra några generaliserande slutsatser kring den totala mediabilden. Vi menar dock att de tre tidningar vi har valt har ett visst inflytande genom sin storlek. Man kan också anta att de speglar övrig massmedia till viss del. Sen är det viktigt att komma ihåg att många av de journalister som arbetar på dessa tidningar troligtvis har jobbat ned flera andra tidningar och kanske även på radio och TV, man kan därför anta att den bild de förmedlar även förmedlas av andra medier. Att generalisera kring den totala mediebild av en fråga kommer alltid vara svårt då en mediebild kan vara otroligt komplex, men vi menar att vår fallstudie ger en fingervisning om den totala bilden. Vi hävdar därför att den externa validiteten är hög.

6. Resultat & analys

I detta kapitel kommer vi att presentera de resultat vi har fått fram samt analysera dessa resultat. För enkelhetens skull presenteras resultaten av den kvantitativa innehållsanalysen och framinganalysen separat.

6.1 Resultat kvantitativ innehållsanalys

Här presenteras resultat den kvantitativa analys vi har genomfört, i början av den här delen kommer vi först på ett övergripande sätt visa de skillnader vi har fått fram genom vår undersökning för att senare gå in mer på specifika fall och se vad det kan få för effekt sett utifrån dagordningsteorin.

6.1.1 Antal tidningar & typ av nyhet

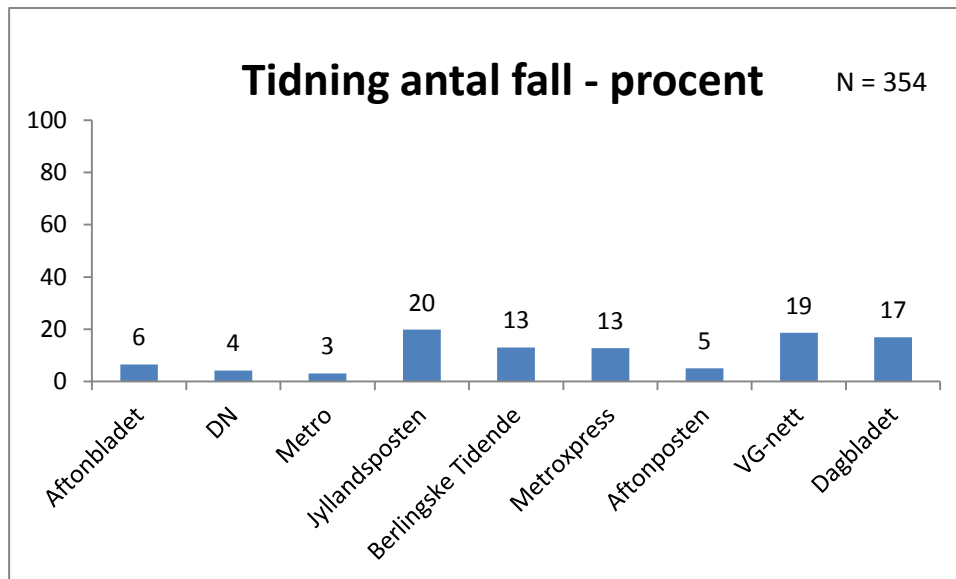
De flesta artiklarna vi har kodat kommer ifrån Danmark tätt följt av Norge och minst antal artiklar var det i Sverige, fördelningen presenteras nedan i figur 6.1.

Land	Antal
Sverige	49
Danmark	161
Norge	144
Total	354

Fig 6.1 antal artiklar i varje land

Man kan se en rätt stor skillnad i antal artiklar länderna emellan, där Norge och Danmark hamnar nära varandra och Sverige sticker ut med väldigt få artiklar i jämförelse. Om man ser detta i relation till dagordningsteorin skulle detta innebära att debatten om cannabis skulle vara väldigt mycket mer aktiv i Norge och Danmark än vad den är i Sverige.

Det kan även vara intressant att se på tidningarna individuellt, för att se vilka tidningar som skrev mest om cannabis under mars månad, och vilka tidningar som skrev minst, samt hur mycket varje tidning skrev. Här nedan följer ett diagram (6.2) som visar mängden artiklar, utskrivet i procent.

Fig 6.2 Antal fall där Cannabis förekom i de olika länderna, sammanlagt kodades 354 artiklar.

I Sverige är den tidning som publicerar flest artiklar om cannabis Aftonbladet, på andra plats kommer Dagens Nyheter och Metro är den tidning som publicerar minst antal artiklar som rör cannabis. I Sverige är det alltså kvällstidningarna som dominerar rapporteringen om cannabis. Detta är ingenting som är förvånande, cannabis prickar av flera kriterier för vad som ses som viktigt inom nyhetsvärderingen enligt Gherseti (2012 s.212), framförallt om man kombinerar det med en känd person eller någon stor händelse. Då kvällstidningarna är beroende av lösnummersförsäljning är det inte mer än rimligt att man drar på stort när en känd person uppmärksammas tillsammans med cannabis, då man vet att det lockat potentiella kunder till sin tidning. Exempel på det här är en artikel i Aftonbladet från den 14 januari. Rubriken lyder ”’Nordman’ var stenad när han slog ut Carola” och texten handlar om artisten Nordman som talar ut om sitt drogberoende och berättar hur han krockade med ett träd efter att ha kört bil påverkad av tunga droger(Aftonbladet 2014-03-07). Detta är ett typiskt exempel på en Aftonbladartiklar där cannabis nämns.

I Danmark är det Jyllands-Posten som skriver mest om cannabis, och de står för nästan en femtedel av hela rapporteringen i vår undersökning, det är mest av alla tillsammans med VG-nett som hamnar en liten bit bakom. Att Jyllands-Posten står för en så stor del av rapporteringen i Danmark har mycket att göra med att det i mars månad under 2014 rapporterades mycket om kriminella gäng och handeln med illegala droger. Detta uppmärksammades extra mycket i Jyllandsposten och står för en stor andel av artiklarna. I Norge är VG-nett den tidning som skriver mest om cannabis, och här är förklaringen lik den danska, nämligen att tidningen uppmärksammade en stor händelse under månaden vilket resulterade i ett högt antal artiklar. I Norge var VG-nett den tidning som skrev mest

om ett stort tillslag mot en av Norges största drogmugglare någonsin och även anklagelserna om korruption mot polischefen Eirik Jensen.

Det skiljer sig även en hel del mellan vilken typ av nyhet som man väljer att publicera i varje land, och med dagordningsteorin i tanke så får man anta att det kommer göra en stor skillnad för vilken bild som skapas av cannabis i varje land, och hur människor förhåller sig till det. I figur 6.3 här nedan ser vi vilken typ av nyhet som var vanligast förekommande i varje land.

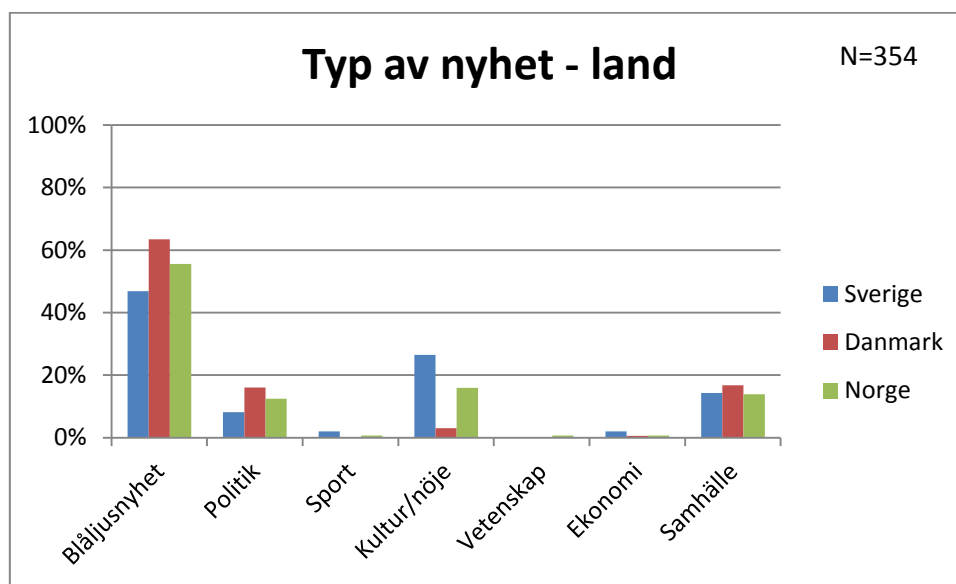

Fig 6.3 Vilken nyhet var mest förekommande i varje land? Och vilken var minst?

Här kan man se att det skiljer sig en del mellan länderna. I Danmark är det till exempel mer vanligt att man skriver om blåljusnyheter än de andra två länderna, även om de är tätt bakom. Som blåljusnyheter räknas artiklar som rör brott eller brottsbekämpning, exempel på det här kan till exempel vara smuggling eller drograttonykterhet. Man har även aningen mer rapportering om samhällsnyheter och politik än de två andra länderna. Danmarks rådande problem med kriminella gäng som sköter den illegal försäljning av cannabis har gjort att debatten angående legalisering har gått varm, och detta kan vara anledningen till att det är de här tre typerna av nyheter som är mest förekommande i landet. Exempel på det här är en artikel i Jyllands-Posten som handlar om de kriminella gängen, ”Politiet: Narkobagmand er HA-medlem” (Jyllands-Posten 2014-03-15).

I Sverige står blåljusnyheterna för nästan hälften av de artiklar som handlar om cannabis. Detta är föga förvånande och någonting som kan förklaras genom att mycket av den mediala rapporteringen i Sverige som handlar om cannabis är brottsnotiser. Vad som däremot är förvånande är att det är mer vanligt att man rapporterar om cannabis i kändisnyheter än i samband med politik- eller samhällsfrågor. Enligt dagordningsteorin så kan detta i förlängningen leda till en marginaliserad bild av cannabis i svenska medier.

Där man istället för att skriva om frågan ur ett samhällsperspektiv eller som en del av den politiska debatten, skriver om drogen som någonting som kända människor använder, vilket kan leda till att cannabis förstås som någonting avlägset. Detta resonemang stämmer överens med det som Björn Johnson skriver om, nämligen att det idag är svårt att diskutera cannabis utan att man ses som drogliberal, en stämpel som är svår att tvätta bort och som i dagens Sverige förknippas med någonting dåligt (2011). Kanske blir man således, från redaktionshåll, försiktig med att publicera artiklar som handlar om cannabis och väljer hellre att publicera blåljusnyheter och kändis/nöjes-artiklar än att skriva artiklar som kan riskera att uppröra läsare.

I Norge kan man se en liknande bild som den i Sverige, det vill säga att det är mer vanligt med kulturnyheter (om än marginellt) än artiklar om politik och samhälle, någonting som möjligen kan förklaras med ländernas liknande historia och policy vad gäller narkotika.

6.1.2 Cannabis position i nyheten

Om man ser till vilken position cannabis får i nyheten i varje land kan man även där se vissa skillnader. När vi har mätt det här har vi sett om det är så att det är cannabis som är huvudfokus, eller om det är så att det bara nämns i förbifarten i en artikel som i övrigt handlar om någonting annat. Ett exempel där cannabis har kodats som att det är centralt är en artikel i Aftonbladet där Filip och Fredrik blir censurerade av kanal 5 för att de brukar cannabis i tv, ”Tände på – då stängde kanal 5 av” (2014.03.24 Aftonbladet). Och en artikel där det har kodats som i periferin är ”Världens fattigaste president kan få fredspriset” (2014.03.19 Aftonbladet). Artikeln handlar om Uruguays president och inte cannabis.

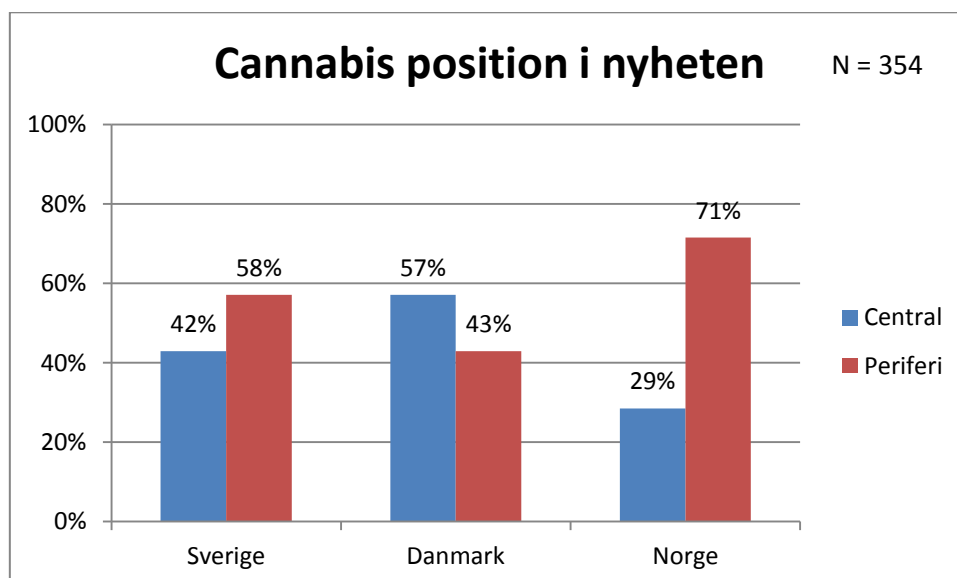

Fig 6.4 Vilken position fick Cannabis i nyheten? Hamnade den i periferin eller centralt?

I figur 6.4 kan man exempelvis se att Sverige och Danmark är varandras motsatser, någonting som talar för det vi har pratat om tidigare, att man i Danmark mer diskuterar cannabis i allmänna drag och att det i Sverige mer skrivs om i artiklar om kultur och nöje, där fokus oftast är mer på den kända personen i fråga och cannabis bara nämns i samma artikel.

I Norge där emot kan man se att cannabis hamnar i periferin i nästan tre av fyra artiklar, vilket kan ses som något förvånande då det skiljer sig så markant från sina skandinaviska grannländer, någonting som kan gå emot de tankar vi tidigare haft om att det förs en mer öppen debatt i Norge än vad det görs i Sverige.

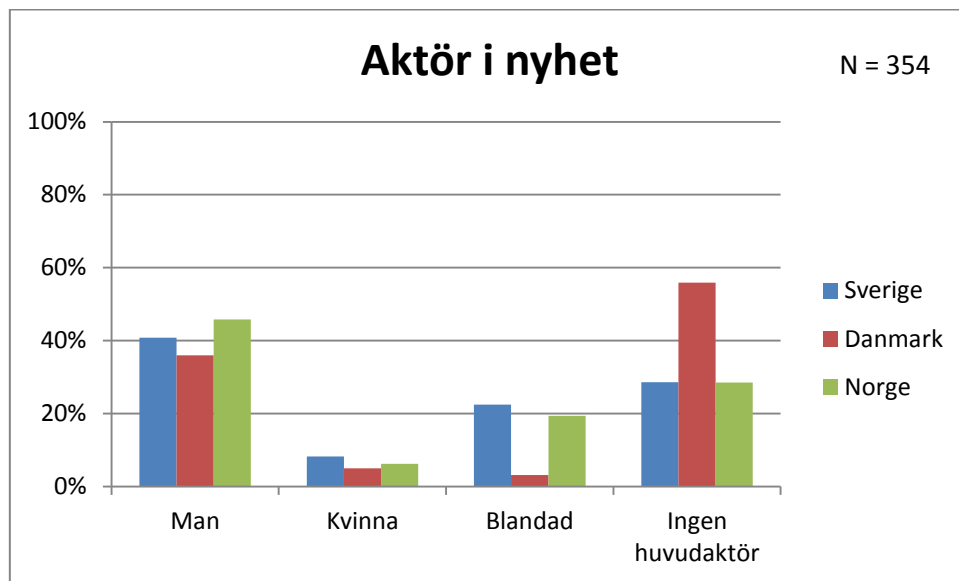
6.1.3 Kön

Om man försätter att titta på innehållet kan man se att det är en markant skillnad när det gäller representation av kön i artiklarna, män dominerar nyheterna i otroligt stor utsträckning. Män är representerade i nästan hälften av de artiklar om cannabis som publiceras och kvinnor är bara med i princip i en tjugondel. Det skall dock återigen understrykas att underlaget här är högst begränsat och att antalet artiklar där kvinnor är huvudaktör är väldigt få. Någonting som i sig säger en del om hur kön representeras i artiklar när det handlar om cannabis. Sett till dagordningsteori är detta uppseendeväckande siffror, att män rapporteras om i så mycket större utsträckning än kvinnor kan i förlängningen få stora effekter på hur man ser på cannabisbruk i Skandinavien.

Siffrorna visar på en fördelning som rimligtvis inte kan beskriva hur verkligheten ser ut, att män förekommer så mycket mer än kvinnor i artiklar som rör cannabis är helt enkelt inte rimligt. Vi kommer dock inte gå in vidare på det här då det inte är det vi har för avsikt att undersöka. Vi undersöker inte hur väl mediebilderna representerar verkligheten, utan hur mediebilderna i de olika länderna skiljer sig åt.

Vi tycker dock att det är viktigt att lyfta den här frågan för att visa på hur könsfördelningen ser ut i de artiklar som vi har analyserat.

6.1.4 Kön och aktör

Figur 6.5 Skillnaderna i huvudaktör länderna emellan

I figur 6.5 kan vi se att endast fem procent av de danska artiklar vi kodat i har kvinnor som huvudaktör, i Norge var siffran något högre sex procent och i Sverige var den högst med åtta procent, så det finns en viss skillnad mellan de tre skandinaviska länderna. Men överlag kan vi se att de alla presenterar ett lågt antal artiklar där kvinnor är huvudaktör.

Om man slår ihop siffrorna och kollar på det totala resultatet kan vi dra några intressanta slutsatser. I de fall kvinnor var mest representerade handlade det om kultur eller nöje samt samhälle, inom kategorin samhälle var fördelningen som mest jämn där det i 13 procent av fallen hade kvinnor som huvudaktör mot 19 procent hos männen. Här kunde man dock se att nästan 60 procent av artiklarna saknade huvudaktör, något som kan förklaras av att många samhällsfrågor inte handlade om unika personer utan om samhället i stort, således var det ovanligt med en klar huvudaktör i de fallen. I kultur och nöjesartiklarna var fördelningen mer ojämn, där hade 15 procent av artiklarna kvinnor som huvudaktörer och 54 procent hade män som huvudaktör.

6.1.5 Vem skriver om vem?

Beror skribentens val av ämne på hans kön? Eller gör det ingen skillnad vilket kön journalisten har för vilken typ av nyhet denne väljer att rapportera om?

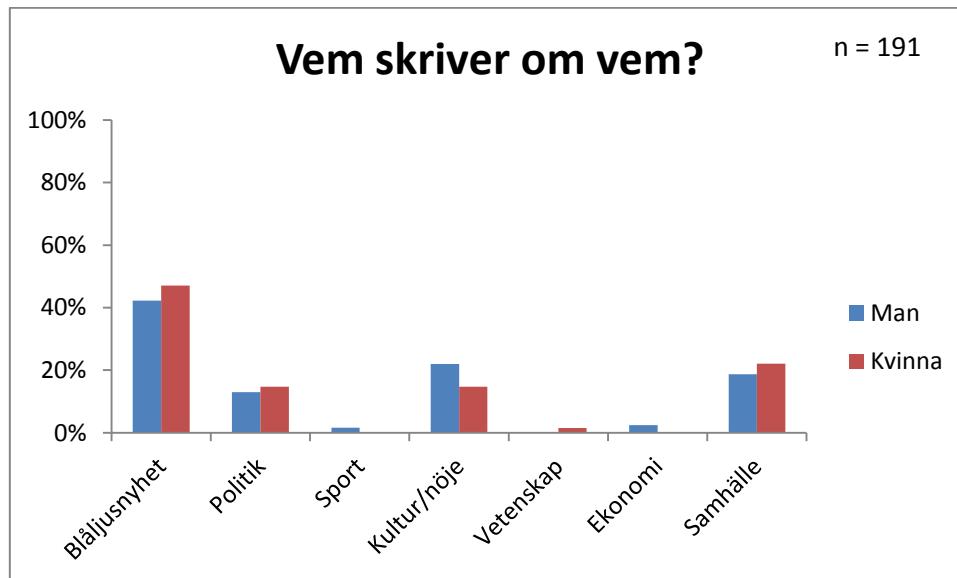

Fig 6.6 Påverkar kön om vad man skriver om?

Från diagrammet kan man se att det skiljer sig väldigt lite mellan könen när det gäller vilken typ av nyhet man skriver om. Man kan utifrån det materialet vi analyserat dra slutsatsen att kön på journalist inte påverkar vilken typ av cannabisnyhet man skriver om, utan att de tankar som existerar om en övergripande professionalitet inom journalistkåren mycket väl kan spela in det här fallet. Och att journalister överlag är en grupp som är väldigt homogen och således ser väldigt likt på vad som blir nyheter.

6.2 Resultat framingsanalys

I detta kapitel presenteras och analyseras resultaten från den kvalitativa delen av vår undersökning. Presentationen är uppdelad efter de fyra övergripande sätt cannabis gestaltas på i materialet och varje gestaltning eller frame följs av en kort redogörelse för de skillnader vi funnit mellan de tre undersökta länderna.

6.2.1 Brottsramen

Brottsramen innebär att cannabis förstås och beskrivs i första hand som någonting brottsligt och utgör ett problem för antingen individer eller samhälle. Att det är moraliskt fel är i princip underförstått i och med att själva brottet ofta står i fokus, och det ligger i ett brotts natur att vara just moraliskt fel, men vilken lösning som föreslås på problemet varierar och i många fall erbjuds ingen lösning. I den meningen så utgör brottsramen ingen fullständig frame enligt Entmans definition (1993 s.52), men detta sätt att gestalta

cannabis är så pass vanligt i vårt material att vi ansåg att denna indelning var motiverad. Denna frame är nämligen den vanligast förekommande i vårt material, oberoende av land och tidning, många av artiklarna som faller inom brottsramen är relativt korta och det kan förklara bristen på erbjuden lösning. En artikel från svenska Dagens Nyheter som har rubriken: "70-tal misstänkta i cannabishärva i Lund" är ett typiskt svenskt exempel på brottsramen. Artikeln är bara tio rader lång och ingressen lyder:

"En 20-årig man är häktad för grovt narkotikabrott i utredningen om narkotikaförsäljningen i Lund. 68 personer är misstänkta för att ha köpt bland annat hasch och marijuana." (Dagens Nyheter 2013-03-26).

Denna artikel är ett typiskt exempel på episodisk gestaltning som beskrivs av Iyengar (1991). Det är fråga om en eventorienterad nyhetsrapportering om ett konkret fall och enligt Iyengars teori kommer läsaren troligtvis hålla huvudaktören ansvarig. Episodiska gestaltningar är typiska för de flesta artiklar som faller inom brottsramen i vårt material.

Artikeln är även typisk för en blåljusartikel enligt vår kodning. Den är kort, huvudaktören är en man, cannabis nämns som en av flera droger men är den enda som namnges, drogen har sålts (odling och smuggling är också vanligt förekommande) inte bara brukats och det rör sig om ett relativt storskaligt brott. Just storskaligheten, i detta fall att det är 68 personer som är misstänkta, eller att brottet är uppseendeväckande på något annat sätt är typiskt för alla blåljusartiklar som vi har studerat. I norska VG-nett kunde man den 26 mars 2014 exempelvis läsa rubriken: "Mann (31) tatt med 45 kilo hasj i Stavanger" (VG-nett. 2014-03-26). Och i svenska Aftonbladet publicerades samma dag en kort artikel med rubriken: "Enorm knarkgömma avslöjad av slump" (Aftonbladet 2014-03-26). I båda artiklarna ligger fokus på den stora mängden beslagtagna droger. Detta fokus på det uppseendeväckande som vi genomgående kan se i materialet har troligtvis sin förklaring i att de nordiska journalisterna och redaktörerna tillämpar en liknande nyhetsvärdering.

I alla tre artiklarna som citerats ovan förstås cannabis uteslutande som något brottsligt och en eller flera individer har drabbats, det är underförstått att det är moraliskt fel att sälja cannabis men någon lösning på cannabisproblematiken erbjuds egentligen inte, eller så är lösningen att aktören i fråga greps och fick sitt straff.

Skillnader mellan länderna

Brottsramen är vanligt förekommande i alla tidningar i alla länder i vår undersökning men den danska mediabilden när det gäller just den här ramen skiljer sig på ett sätt från de övriga. Inom brottsramen är den drabbade ofta individen eller samhället och det är ofta frågan om rena nyhetsartiklar. En tendens vi har sett i danska tidningar är att debattartiklar faller inom brottsramen, istället för skadlighetsramen, som vi kommer beskriva nedan. Även när formen för artiklar lämnar rena nyheter förstås cannabis

huvudsakligen som något brottsligt och ofta är det ett större fokus på ekonomi än i Sverige och Norge. Ett exempel är en artikel från Metroxpress som handlar om Köpenhamns kommunlednings önskan att införa statlig försäljning av cannabis där socialborgmästaren Mikkel Warming säger:

”Vi forventer på den ene side, at en legalisering vil føre til mindre kriminalitet og færre penge til de kriminelle bander[...]” (Metroxpress 2013-03-11). Vidare skrivs det i samma artikel: ”Derudover forventer han, at politiet vil kunne skære ned på de ressourcer, som de i dag anvender på at komme hashhandlen til livs.” (Metroxpress 2013-03-11). Både diskussionen om cannabishandelns kostnader för samhället och problematiken med *kriminelle bander*, alltså kriminella gäng, förekommer frekvent i de danska artiklarna i vårt material.

6.2.2 Skadlighetsramen

Det näst vanligaste sättet som cannabisproblematiken gestaltas på i de skandinaviska tidningarna är som något farligt eller skadligt. Cannabis och cannabisbruk förstås skadligt för individ eller samhälle, den eller de drabbade utmålas ofta som offer, det är den största skillnaden från brottsramen. Annars finns samma moraliska ställningstagande; cannabisbruk är fel och samma lösningar; hårdare tag eller legalisering. En artikel publicerad i Berlingske tidende är ett typiskt exempel på skadlighetsramen, rubriken lyder: ”Hashrygning ødelægger mange unges uddannelse” och i ingressen står det ”Halvdelen af de elever, der dropper ud af gymnasier og erhvervsuddannelser, har et problem med hash, anslår ungdomsvejledere i rapport.” (Berlingske tidende, 2014-03-26). Cannabis förstås som något skadligt för ungas utbildning och hälsa, att just unga är i fokus är mycket vanligt för denna frame oavsett land. Ett liknande svenskt exempel är en artikel från Metro med rubriken: ”Fler unga till sjukhus efter att ha knarkat” (Metro, 2013-03-27). I artikeln beskrivs en ökning av antalet unga som blivit inlagda för narkotikabruk och cannabis är en av de vanligaste drogerna de använder. Att ungdomar står i fokus eller är huvudaktörer för artikeln är en vattendelare mellan brottsramen och skadlighetsramen. I den förstnämnda ramen handlar det nästan uteslutande om vuxna personer om artiklarna har en huvudaktör, men det finns givetvis undantag. Den norska tidningen VG-Nett publicerade en artikel med rubriken: ”13 The Gathering-deltakere narkotatt” (VG-nett, 2013-03-28). Artikeln handlar om en polisinsats mot en datatreff (Lan på svenska) där 13 deltagare, varav två under 18 år, blivit gripna för narkotikabruk, i de flesta fall hasch. I artikeln finns ingen problematisering eller skadlighetsfokus och de gripna beskrivs inte som offer. Artikeln faller alltså in under brottsramen trots att den handlar om ungdomar och ett ungdomligt event. Denna artikel bör dock ses som ett undantag i sammanhanget då cannabis i de allra flesta artiklar som handlar om ungdomar beskrivs som något skadligt.

Skadlighetsramen är vanlig vid ytterligare en typ av artiklar, nämligen när det handlar om någon form av elitpersoner, som exempelvis politiker, musiker eller skådespelare. En artikel från Aftonbladet är ett typiskt exempel: ”Måns Herngren om sin tuffa period: ”jag orkade inte mer”.” (Aftonbladet 2013-03-18). I artikeln berättar skådespelaren och regisören Måns Herngren om hur han hoppade av skolan och började röka hasch och hur det aldrig var roligt utan bara gav honom ångest. Cannabis förstås som något negativt och farligt och Måns Herngren är definitivt ett offer i artikeln. Denna typ av historier om kändisar som hamnat snett är vanligt förekommande i vårt material och återfinns i alla tre länderna. Ett intressant exempel på en elitperson som fått en offerroll är en artikel från norska dagbladet som handlar om stortingsrepresentanten Erik Skutle, som blivit avstängd av sitt parti efter att ha rökt cannabis. Ingressen lyder: ”Feil å knuse politisk talent for lovbrudd på linje med farsbot.” (Dagbladet, 2014-03-01).

Skillnader mellan länderna

Skadlighetsramen står att finna i samma utsträckning i alla länder i vår undersökning och skiljer sig inte särskilt mycket åt. Ungas cannabisbruk förstås som något farligt i större utsträckning än vuxna individers bruk och elitpersoner har lättare att få en offerroll än ”vanliga människor” i media i alla länderna. Att cannabisbruk förstås olika beroende på vilka som brukar var ett väntat resultat och stämmer överrens med tidigare forskning av både Manning och Haines-Saah et al (se tidigare forskning 4.1). Något vi inte kunde se i vår studie är det samband mellan tolkning av missbruk och den fysisk plats där missbruket sker som Manning beskriver i sin studie av ecstasy och limsniffning (2007 s.150-164). Kanske ligger förklaringen i att vi till skillnad får Manning enbart undersökt en illegal substans och inte haft en möjlighet att jämföra cannabis med någon annan drog. Man kan också tänka sig att cannabis är mindre förknippat med en fysisk plats än vad exempelvis limsniffning är i populärkultur. Dock kan man hävda att cannabis i Danmark förknippas mer med en plats än i de andra länderna, nämligen Christiania.

6.2.3 Legaliseringsramen – en antiframe

Cannabis förstås inom denna frame inte som något farligt eller skadligt, i vart fall inte mer skadligt än alkohol, och problemet för individ eller samhället ligger istället i lagstiftningen eller stigmatisering kring drogen. Vi har därför valt att kalla denna frame för en antiframe, då den ser ungefär samma verkningar och samma drabbade som de två tidigare nämnda framesen, men vänder på problemformuleringen. Vi har i vår studie hittat få fall av legaliseringsramen och när vi gjort det är det nästan uteslutande i debattartiklar eller andra typer av åsiktsmaterial. Att denna tolkning av cannabisbruk enbart förekommer inom åsiktsmaterial kan leda till att publiken uppfattar legaliseringsramen som mindre seriös jämfört med en mer dominerande frame som brottsramen. På ett liknande sätt resonerar Entman när han beskriver hur en dominerande frame uppbackad av politiska

eliter kan göra att en problemformulering blir dominerande i hela samhället, i hans exempel handlar det om debatten inför Gulfkriget (1993 s.55). Legalisering som föreslagen lösning förekommer visserligen inom både brotts- och skadlighetsramen men i dessa artiklar förstås cannabis fortfarande som något problematiskt i sig självt. En debattartikel som är typisk för legaliseringsramen publicerades i norska VG-nett den tjugonde mars 2014, rubriken lyder: ”Positivt rus med minst mulig skade”. I artikeln, som är skriven av två forskare kritiserar den i Norge förda narkotikapolitiken för att vara ologisk och leda till ökade problem för samhället och brukarna. Författarna frågar sig bland annat:

”Hvorfor skal vi straffe uproblematisk bruk av et rusmiddel som er mindre skadelig for både brukeren og samfunnet enn alkohol?” (VG-nett 2014-03-20).

De finns ett fåtal artiklar i vårt material som inte är debattartiklar eller åsiktsmaterial men som trots det kan tolkas som hemmahörande inom legaliseringsramen. En artikel från svenska Metro den elfte mars 2014 är ett intressant exempel och har rubriken: ”Marijuanaförsäljning drog in miljoner dollar i skatt” (Metro 2014-03-11). Artikeln handlar om effekten av legaliseringen av marijuanaförsäljning i den amerikanska delstaten Colorado och cannabis förstås varken som något farligt eller brottsligt, i själva verket ligger fokus nästan uteslutande på de ekonomiska effekterna av legaliseringen. Man skulle dock kunna tolka artikeln som att det är cannabis i sig som ger den ekonomiska vinningen och indirekt förstås då cannabis som något positivt.

Skillnader mellan länderna

När det gäller legaliseringsramen har vi inte kunna visa på några egentliga skillnader länderna emellan. Kanske har den lite fler etablerade förespråkare som forskare och politiker i Norge och Danmark än i Sverige, men vårt material är för litet för att kunna dra några sådana slutsatser.

6.2.4 Glorifieringsramen

Denna ram är den mest spretigt och svårdefinierade av våra fyra frames. Kortfattat kan den sägas fånga upp de artiklar där cannabis förstås som något positivt eller förknippas med något positivt. Svårigheten ligger i att bilden av cannabis i flera av dessa artiklar är svårtolkad, och i vissa fall nämns drogen bara i preferin. Många av artiklarna som faller inom glorifieringsramen handlar om elitpersoner och det är bland annat genom att förknippas med dessa personer som cannabis kan sägas glorifieras. En intervju i danska Metroxpress är ett bra exempel. Rubriken är: ”X-Factor-Pernille: Bliver kreativ af joints” (2014-03-21) Den unga sångerskan och talangtävlingdeltagaren berättar bland annat att:

”Jeg ved godt, at man ikke må, men jeg har da siddet med en god ven engang imellen ved vandet med en guitar, hvor vi har haft en lille bønne med. Det har været stille og roligt[...]” (Metroxpress 2014-03-21).

Huvudaktören i artikeln tar själv upp att cannabis är olagligt men argumenterar längre fram i artikeln för en mindre stigmatiserad syn på cannabis vilket gör att man kan tolka artikeln på flera sätt. Varför den hamnar inom denna frame beror på att hon inte förespråkar en legalisering, men cannabis förstås inte heller som något farligt, snarare tvärt om. Att cannabis varken beskrivs som brottsligt eller farligt i första hand är signifikativt för glorifieringsramen. I vissa fall används cannabis snarare som en kul anekdot. Ett exempel på det kan man hitta i en artikel om regisören Quentin Tarantino i norska VG-nett, där kan en läsa att Tarantino brukar cannabis med skådespelaren Brad Pitt och att han även röker på fritiden:

”Tarantino har også vært ærlig om sitt narkotikaforbruk. Har tidligere fortalt at han tok ecstasy da han lagde «Kill Bill» og at han er glad i å røyke en joint og slappe av hjemme når han har fri.” (VG-nett. 2013-03-27).

Skillnader mellan länderna

Glorifieringsramen går att hitta i alla länderna i vår undersökning och skiljer sig inte nämnvärt, om något kan man säga att den är vanligare förekommande när det handlar om utländska händelser eller elitpersoner. I svenska Aftonbladet publicerades den 21 mars 2014 en artikel som handlar om humorduon Filip och Fredrik brukar cannabis i ett TV-program men att de scenerna klipptes bort av TV-bolaget. I artikeln framstår komikerduon som offer för TV-Kanalens feighet. Cannabis förstås som något ofarligt och lite roligt, bland annat står det att komikerparet ”Emellanåt bryter ut i fnissattacker” (Aftonbladet 2014-04-21). De slutsaster Haines-Saah et al. (2013) drar kring hur elitpersoners cannabisrökning förstås som något närmast positivt, kan även vi se i vår studie. Men att cannabis skulle förknippas med något liberalt positivt för något av länderna, som de kanadensiska forskarna menar det gör i sin studie (Haines-Saah et.al 2013 s.57) är svårare att underbygga.

7. Diskussion & slutsats

Syftet med denna studie har varit att undersöka mediebilderna av cannabis i tre olika skandinaviska länder samt jämföra dessa. Till grund för vårt arbete låg hypotesen att det borde finnas vissa skillnader länderna emellan, men studien har istället visat att dessa skillnader inte var alls lika stora som förväntat. Den största skillnaden länderna emellan var att antalet artiklar som handlade om cannabis var mycket färre i svenska tidningar. Det kan kanske förklaras med avsaknad av en stor nyhetshändelse likt de som utspelade sig i Danmark och Norge vid samma tid, och skillnaden blir då snarare ett validitetsproblem än en vedertagen slutsats. Men skillnaden var för stor för att kunna förklaras av enbart detta faktum.

Vad spelar det då för roll det skrivs mindre om cannabis i Sverige? Om man antar att skillnaderna ligger på medienivå så är det förstås intressant om svenska journalister och redaktörer anser att ett ämne är mindre viktigt, eller att det har ett lägre nyhetsvärde än vad deras kollegor i grannländerna anser. Om man istället ponerar att skillnaden ligger på samhällsnivå skulle det kunna betyda att cannabis är mindre närvarande i det svenska samhället. Att komma med sådana antaganden kanske är att dra lite för stora växlar på en skillnad som skulle kunna vara en tillfällig avvikelse i vårt forskningsmaterial.

En annan skillnad mellan länderna, som vi sett i den kvantitativa analysen, handlar om vilken sorts artiklar cannabis förekommer i. Blåljusnyheter var mest frekventa i alla tre länderna, men sen skiljer sig resultatet en aning. I Sverige var den näst mest förekommande artikeltypen Kultur & nöjes-artiklar, och ett liknande resultat kunde man se i Norge. I Danmark var det mer vanligt med artiklar som handlade om politik eller samhälle. Kanske kan man enligt dagordningsteorin anta att cannabisfrågan är mer marginaliserad i Sverige (och till viss del Norge). Vi såg också i vår framinganalys att legaliseringsgestaltningen tenderar att utelämnas från nyhetsartiklar i alla länderna (se resultatdelen 6.2.3). Man kan argumentera för att denna utelämnning riskerar att öka dominansen av den problemformulering som brotts-, skadlighet- och i viss mån glorifieringsramen har gemensamt. Om det är problematiskt eller inte tar vi inte ställning till men det är värt att hålla i tanken.

Cannabisbruket har ökat bland ungdomar och många länder har valt att avkriminalisera cannabis, uppenbarligen syns det en förändring av bilden av cannabis och att inte rapportera om det här kan i förlängningen skapa en ovälkommen problematik. Flera människor, framförallt unga, får nu mera sina nyheter från sociala medier och internationella nyhetskällor på nätet. Om bilden i dessa medier skiljer sig allt för mycket från den som figurerar i de mer traditionella medierna som vi har undersökt, så kan det

skapas en informationsklyfta mellan dessa mediers publik. I realitet en klyfta mellan generationer.

7.1 Konsekvenser av en fragmenterad mediebild

I likhet med de slutsaster som Manning och Haines-Saah har dragit kring mediebilderna av droger i Storbritannien och Kanada (se tidigare forskning 4.1), menar vi att mediebilderna av cannabis i Skandinavien är delad. Cannabis beskrivs olika beroende på brukarens ålder, social status och position i samhället, vilket blir tydligt i de artiklar som kodades enligt *skadlighetsramen* och *glorifieringsramen* (se resultatdel). Att mediebilderna är såpass fragmenterade och att cannabis gestaltas så pass olika, är den viktigaste slutsatsen vi kan dra av denna studie. Men vad kan denna mediebild få för konsekvenser?

Vår studie är baserad på en medieform, tidningar. Frågan om morgon- eller kvällstidningar är den genomsnittliga medborgarens huvudsakliga källa till information är svårt att svara på. Vad man skulle kunna hävda är att tidningar, tillsammans med andra traditionella medieformer som radio och TV förmodligen är den huvudsakliga informationskanalen för en stor del av befolkningen. Om bilden som media förmedlar i en fråga då är så pass fragmenterad som bilden av cannabis har visat sig vara i denna studie, kan det få konsekvenser. Dels kan olika medborgare få olika bild av cannabis beroende på vilken typ av media de tar del av, till och med beroende på vilken del av en tidning de läser. Ett hypotetiskt exempel skulle kunna vara två aftonbladetläsare, en som enbart tar del av nyhets- och ekonomidelen och en som föredrar kulturdelen. Dessa två skulle kunna få en fundamentalt skild bild av cannabis och cannabisrökare. Detta exempel är självklart förenklat på gränsen till absurdum och det är heller inte vår åsikt att en för olika människor skild bild av verkligheten behöver vara problematisk, i varje fall inte på en individuell nivå.

Ur en demokratisynpunkt kan den fragmenterade bilden också vara problematisk, om man utgår från att journalistikens roll som informatör av allmänheten är viktigt för denna. När den bild som massmedia förmedlar gör att cannabis, en illegal drog, förstås på olika sätt för olika personer utifrån exempelvis socioekonomiska skillnader, risker det att underbygga redan rådande fördomar hos medborgarna som får sin information främst via massmedia. Medborgarnas förmåga att ta informerade beslut och bilda sig en riktig uppfattning om ett relativt omtvistat samhällsproblem blir alltså i realiteten sämre. Vilket kan sägas vara ett problem för demokratin.

7.2 Förslag till vidare forskning

I avslutande kapitel vill vi ta upp några av våra resultat som var intressanta men svåra att dra några definitiva slutsatser om utifrån just denna studie.

Ett spännande resultat som har diskuterats ovan är skillnaden i frekvens av rapportering mellan länderna. Det hade varit intressant att veta om den stora skillnaden mellan Sverige och de två andra länderna, när det gällde mängd av artiklar om cannabis, verkligen stämmer. En stor kvantitativ undersökning över flera år skulle därför vara intressant att genomföra.

Ett annat resultat som förbryllade oss var den stora skillnaden mellan antal kvinnor och män i artiklarna. Det hade varit intressant att veta om verkligheten faktiskt stämmer överens med den bild som vår kvantitativa undersökning visade. Vi kunde heller inte bevisa att kvinnor som brukar cannabis gestaltas annorlunda än män, som tidigare forskning visat på. Det berodde framförallt på brist på material, närmare bestämt artiklar som hade kvinnor som kvinnor som huvudaktörer, något som i sin tur kan härledas till en begränsad tidsram. En framinganalys med fokus på genus med ett strategiskt valt material som handlar om kvinnliga cannabisbrukare skulle vara verkligt intressant.

Referenser

- Bjørnager Jens Anton, 2014: Frank Jensen og Co.forsøger igen: Vi vill dyrke og sælge cannabis (2014.05.07) <http://politiken.dk/indland/ECE2219284/frank-jensen-og-co-forsoeger-igen-vi-vil-dyrke-og-saelge-cannabis/>
- Carlsson Pär, 2013: Unga Centerpartister vill legalisera cannabis (2014.05.07) <http://bloggar.aftonbladet.se/politikerkollen/2013/05/unga-centerpartister-vill-legalisera-cannabis/>
- D'Angelo Paul, 2002: News Framing as a Multiparadigmatic Research Program: A Response to Entman. *Journal of communication* 870-888
- Druckman James N, 2001: The Implications of Framing Effects for Citizen Competence. *Political Behavior*, 23, 225-256.
- Entman Robert Mathew, 1993: Framing: Toward Clarification of a Fractured Paradigm. *Journal of Communication*, 58, 51-58.
- Esaiasson Peter Gilljam Mikael, Oscarsson Henrik, Wängnerud Lena, 2012: *Metodpraktikan* Stockholm: Nordstedts juridik
- Facht Ulrika & Leckner Sara, 2011: Aktuell statistik om medier i Europa. Carlsson Ulla (red). *Norden i Europa – politik och medier*. 33-57 Göteborg: NORDICOM
- Ghersetti Marina, 2012: Journalistikens nyhetsvärdering. Nord Lars & Strömbäck Jesper (red). *Medierna och demokratin* 205-232 Lund: Studentlitteratur
- Haines-saah Rebecca J. , Johnson Joy L., Repta Robin, Ostry Aleck, Young Mary Lynn, Shoveller Jeanne, Sawatzky Richard, Greaves Lorraine & Ratner Pamela A, 2014: The Privileged normalization of marijuana use – an analysis of Canadian newspaper reporting 1997-2007. *Critical public health* 24:1 47-61
- Hoppe Karin, 2011: Kofi Annan: legalisera droger (2014.03.24) <http://www.dn.se/nyheter/varlden/kofi-annan-legalisera-droger/>
- Hopmann Nicolas, David & Shehalta Adam, 2012: Framing climate change. *Journalism studies* 13:2 175-192
- Iyengar Shanto, 1991: *Is Anyone Responsible? How Television Frames Political Issues*. Chicago: The University of Chicago Press.

Johnson Björn, 2011: Stoltenbergutvalget rapport – Reflektioner ur ett svenskt perspektiv. *Nordic studies on alcohol and drugs* 28, 77-78

Manning Paul, 2007: The symbolic framing of drug use in the news: ecstasy and volatile substance abuse in newspapers. Manning Paul (red). I *Drugs and popular culture* 150-167
Portland: Willan publishing

Nilsson Åsa, 2010: Kvantitativ innehållsanalys. Ekström Mats & Larsson Larsåke (red). I *Metoder i kommunikationsvetenskap* 119-152 Lund: Studentlitteratur

Pedersen Willy 2014: Hvordan redde norsk narkotikapolitikk? (2014.05.07)

http://www.nrk.no/ytring/hvordan-redde-narkotikapolitikken_-1.11602576

Remnick David 2014: Going the distance (2014.03.22)

http://www.newyorker.com/reporting/2014/01/27/140127fa_fact_remnick?currentPage=al
1

Santos Lalleman Karina, 2013: *Legalization of cannabis in Copenhagen*. Aarhus University.

Scheufele A. Dietram, 1999: Framing as a Theory of media Effects. *Journal of Communication* 103-122

Shehata Adam, 2012: Medierna och makten över publiken. Nord Lars & Strömbäck Jesper (red). I *medierna och demokratin* 317-344 Lund: Studentlitteratur

Strömbäck Jesper, 2009: *makt, medier och samhälle*. Stockholm: SNS förlag

Sysle Aslak, 2012: Vad är galt med norsk narkotikapolitikk? I *Festskrift till Lotta Vahlne Westerhäll* 407-434 Stockholm: Santérus

Thram Henrik, 2013: *Forskare on narkotikapolitiken*. Stockholm: Kriminologiska institutionen (Kriminologiska institutionen 2003:01)

Bilaga 1 - Kodschema

Tidning:

- 1: Aftonbladet
- 2: DN
- 3: Metro
- 4: Jyllandsposten
- 5: Berlingske Tidende
- 6: Metroxpress
- 7: Aftonposten
- 8: VG-nett
- 9: Dagbladet
- 13: Annat

Land:

- 1: Sverige
- 2: Danmark
- 3: Norge
- 13: Annat

År:

- 1: 2013
- 2: 2014

Månad:

- 1: Mars
- 13 Annat

Dag:

- 1 - 31 (+99)

Storlek:

- 1: Helsida eller mer (En stor artikel)
- 2: Mellan (En mellanstor artikel, exempel en halvsida)
- 4: Liten (En liten artikel, exempel notis)

Typ av nyhet:

- 1: Blåljusnyhet (Exempel är olyckor eller när polis än inblandad)
- 2: Politik (Exempel när det är debatt, när det handlar om legalisering osv)
- 3: Sport (När idrottsstjärnor är inblandade eller liknande)
- 4: Kultur/nöje (När det handlar om kändisar, exempelvis musiker)
- 6: Vetenskap (När det handlar om forskning och forskarrapporter)
- 7: Ekonomi (När det handlar om pengar, exempel skatter, kostnader osv osv)

Position:

- 1: Central (Är Cannabis i fokus i artikeln?)
- 2: Periferi (Nämns det i en faktaruta eller bara flyktigt i texten?)

Aktör

- 1: Man/män
- 2: Kvinna/kvinnor
- 3: Blandad
- 4: ingen huvudaktör

Kön skribent:

- 1: Man
- 2: Kvinna
- 3: Oklar avsändare
- 4: Blandat män och kvinnor